

Raadsvergadering	8 juni 2026
Zaaknummer	998424
Portefeuillehouder	Astrid Heijstee-Bolt en Dolf Kistemaker
Vorbereid door	Concernadvies
Onderwerp	Opheffen geheimhouding documenten vluchtelingenopvang/AZC

Beslispunten

1. De op 26 november 2024 door het college opgelegde geheimhouding op Raadsinformatiebrief Opgave asielopvang II op te heffen;
2. De op 4 maart 2025 door het college opgelegde geheimhouding op Raadsinformatiebrief Opgave asielopvang III op te heffen;
3. De op 28 april 2026 door het college opgelegde geheimhouding op Bestuurlijke reactie op brief minister Asiel en Migratie 9 april 2026 op te heffen.
4. De onder 1, 2 en 3 genoemde documenten openbaar te maken nadat ook de gemeenteraad van Nieuwkoop positief heeft besloten over het opheffen van de geheimhouding.

Wat willen we bereiken

Transparantie in besluitvorming op het moment dat dat mogelijk is en bevorderen van vertrouwen in de overheid.

Samenvatting

Het college stelt voor de opgelegde geheimhouding op raadsinformatiebrieven die betrekking hebben op de mogelijke ontwikkeling van een azc op te heffen. Het college heeft onlangs in een brief aan de minister het proces tot nu toe geschetst en daarnaast is een verzoek op grond van de Wet open overheid (WOO) ingediend. Het college is voornemens de gevraagde documenten en informatie te verstrekken. De raad is bevoegd te besluiten over het opheffen van de geheimhouding op de raadsinformatiebrieven en wordt voorgesteld de geheimhouding op te heffen zodat het college deze stukken kan verstrekken aan de indiener van het WOO-verzoek. De raad wordt voorgesteld te kiezen voor maximale transparantie en de raadsinformatiebrieven en brief aan de minister passief openbaar te maken nadat zowel de raad van Kaag en Braassem als de raad van Nieuwkoop daartoe hebben besloten.

Inleiding

Alle Nederlandse gemeenten hebben in het kader van de Spreidingswet een wettelijke taakstelling voor de opvang van asielzoekers op hun grondgebied gekregen van de rijksoverheid. De gemeenteraden van Kaag en Braassem en Nieuwkoop hebben in april 2024 besloten om samen te zoeken naar een geschikte locatie voor de opvang van 367 asielzoekers. De colleges van Kaag en Braassem en Nieuwkoop hebben in 2024, 2025 en 2026 informatie over de mogelijke ontwikkeling van een asielzoekerscentrum (azc) in het grensgebied van de beide gemeenten per brief gedeeld met de beide raden. In het kader van de Spreidingswet is het de verantwoordelijkheid van de gemeente om mogelijke locaties aan te dragen bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA).

Het college heeft onlangs in een brief aan de minister het proces tot nu toe geschetst en acht de tijd nu rijp om de informatie over de stand van zaken openbaar te maken. Dit valt ook samen met een WOO-verzoek in de gemeente Kaag en Braassem, waarbij het college voornemens is de gevraagde documenten en informatie te verstrekken. De raad gaat over het opheffen van de geheimhouding op de raadsinformatiebrieven en wordt voorgesteld de geheimhouding op te heffen zodat het college deze stukken kan verstrekken aan de indiener van het WOO-verzoek.

Het college stelt de raad voor om de geheimhouding op te heffen op stukken waarin het college de raad onder geheimhouding heeft geïnformeerd over de stand van zaken rondom de uitvoering van de Spreidingswet.

Argumenten

Beslispunten 1-4: De door het college opgelegde geheimhouding op de Raadsinformatiebrieven Asielopgave II en III en de bestuurlijke reactie aan de minister van Asiel en Migratie op te heffen en openbaar te maken nadat ook de raad van Nieuwkoop hiertoe heeft besloten.

Het college heeft eerder geheimhouding opgelegd om onnodige maatschappelijke onrust te voorkomen. Bovendien bevindt het traject om te komen tot een locatie voor een azc zich nog altijd in een oriënterende fase en zijn er nog geen besluiten genomen. Nu wordt voorgesteld alle documenten die onder geheimhouding zijn gedeeld met de gemeenteraden in Kaag en Braassem en Nieuwkoop openbaar te maken om maximale transparantie te betrachten in zowel het proces tot nu toe als het vervolg. Daarnaast ligt er een WOO-verzoek van een inwoner van Kaag en Braassem, het college is voornemens de gevraagde documenten en informatie te verschaffen.

Met het opheffen van de geheimhouding wordt informatie over het proces tot nog toe openbaar. Ook wordt inzichtelijk dat er tot op heden geen besluiten zijn genomen door de gemeenteraad over dit onderwerp sinds het besluit van april 2024 over samenwerking tussen beide gemeenten en voorkeur voor een locatie in het buitengebied (buiten Bestaand Stads en Dorpsgebied). Een besluit over de locatie wordt door college en gemeenteraad pas genomen nadat het COA – na uitvoering van alle studies – de gemeenten informeert dat zij een azc kunnen ontwikkelen op een bepaalde locatie binnen de voor het COA geldende financiële en ruimtelijke kaders.

Omdat wordt samengewerkt met Nieuwkoop in dit dossier is afgestemd wanneer de documenten openbaar worden gemaakt. De gemeenteraad van Nieuwkoop besluit naar verwachting op 11 juni tot opheffing van de geheimhouding, daarom is het voorstel de documenten na die datum (en onder voorbehoud van de besluiten van beide gemeenteraden) openbaar te maken.

Kanttekeningen

Onlangs is in een aantal gemeenten onrust ontstaan over besluiten rond de vestiging van een azc. Het college wil open en transparant zijn over het proces zoals dat tot nu toe is verlopen en over het vervolg richting de mogelijke vestiging van een azc op het grondgebied van gemeente Kaag en Braassem of gemeente Nieuwkoop. Zaak is dus goed te informeren wat er gebeurt (en wat er niet gebeurt!), zodat inwoners en andere belanghebbenden steeds op de hoogte zijn.

Risico's

De gemeente loopt de volgende risico's:

- De gemeente ziet een mogelijk risico op onrust wanneer vragen en zorgen vanuit de samenleving naar aanleiding van dit onderwerp niet met zorg worden beantwoord. Deze risico's worden beheerst door het verstrekken van juiste en tijdige informatie, goede communicatie met belanghebbenden en samenwerking binnen de driehoek (burgemeester, politie en OM). In beide gemeenten zijn de adviseurs communicatie en veiligheid en de driehoek nauw betrokken bij de afstemming en voorbereiding. Juridisch, in het geval niet aan het WOO-verzoek wordt voldaan. Dat wordt ondervangen door alle gevraagde documenten en/of informatie te verstrekken.
- Imagoschade. De gemeente loopt grootste risico op imagoschade wanneer er niet open en tijdig wordt gecommuniceerd over een onderwerp dat leeft en zorgen oproept in de gemeenschap. Het huidige voorstel voor opheffen geheimhouding ondervangt dat.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Participatie en inspraak

Wij willen in dit proces zo open en transparant mogelijk communiceren, daarom wordt nu voorgesteld de geheimhouding op te heffen.

Financiële consequenties

Niet van toepassing.

Regio

Voor de gemeentelijke opgave om te voldoen aan de Spreidingswet werkt Kaag en Braassem samen met gemeente Nieuwkoop. Het voorstel tot het opheffen van de geheimhouding is met Nieuwkoop afgestemd. Wanneer uw raad besluit besluiten tot het opheffen van de geheimhouding, worden de in de beslispunten genoemde documenten passief openbaar gemaakt ('het slotje' wordt in iBabs verwijderd). Dit gebeurt pas nadat ook de raad van Nieuwkoop hiertoe besloten heeft, naar verwachting is dat op 11 juni.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Roelofarendsveen, 2-6-2026

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,

de gemeentesecretaris,

J.J. Démoed

de burgemeester,

A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel – 1-3 tijdelijk niet openbaar totdat de raden van Kaag en Braassem en Nieuwkoop hebben besloten tot opheffen geheimhouding

1. Raadsinformatiebrief Opgave asielopvang II, 26 november 2024;
2. Raadsinformatiebrief Opgave asielopvang III, 4 maart 2025;
3. Bestuurlijke reactie op brief minister Asiel en Migratie, 28 april 2026
4. Toezichtsbrief Spreidingswet Kaag en Braassem minister Asiel en Migratie